

Geachte mevrouw Michon-Derkzen,

De G4 is blij met de beweging die wordt ingezet met dit initiatiefwetsvoorstel. Dit voorstel geeft burgemeesters de mogelijkheid verwijderbevelen te geven aan personen die online content plaatsen waardoor (mogelijk) een fysieke ordeverstoring plaats gaat vinden. Ook als deze berichten (net) niet gekwalificeerd kunnen worden als strafbare uitingen, maar wel tot verdere geweldsuitbarstingen kunnen leiden. Er kan bovendien snel gehandeld worden in openbare orde situaties die hierom vragen, zoals bijvoorbeeld bij gewelddadige conflicten tussen jeugdgroepen of oproepen van influencers die tot openbare ordeverstoringen leiden.

Kortom het is een zeer welkome en noodzakelijke aanvulling op het huidige instrumentarium. Wij realiseren ons dat de introductie van deze bevoegdheid gepaard gaat met de discussie of de rol hiermee niet te politiek wordt. Wij vinden het van groot belang dat burgemeesters een onafhankelijk bestuursorgaan kunnen blijven, en gaan ervanuit dat het wetsvoorstel dit ook in acht neemt. Hoewel we blij zijn met deze beweging, zien we wel een aantal knelpunten in de praktijk en zouden we u willen verzoeken enkele wijzigingen te onderzoeken, zodat de problematiek nog beter aangepakt kan worden.

Voorstel tot onderzoek 1: verwijderd houden

Het verwijderbevel ziet enkel op het verwijderen van een bericht, maar niet op het verwijderd houden ervan. De burgemeester kan met het huidige voorstel een verwijderbevel aangrijpen om iemand ter informatie te waarschuwen om na een verwijdering van een geplaatste uiting niet in herhaling te vallen, omdat bij herhaling een nieuw verwijderbevel kan worden opgelegd. Hierdoor blijven burgemeesters achter de feiten aanlopen: bij elk nieuw bericht moet een nieuw verwijderbevel worden gegeven. Nieuwe berichten volgen razendsnel en worden wijd verspreid. Kan het wetsvoorstel op dit punt worden gewijzigd?

Voorstel tot onderzoek 2: geen berichten plaatsen voor bepaalde tijd op (een) bepaald(e) platform(s)?

Graag zouden wij samen met u onderzoeken of het mogelijk is om een bevel te geven om voor een bepaalde tijd geen berichten te plaatsen op één of een beperkt aantal platforms. Uit ervaring met de pilot 'online gebiedsverbod' in Amsterdam weten we dat dit nodig is om het online aanjagen van gewelddadige conflicten tussen (jeugd)groepen tegen te gaan.¹ Door een tijd geen berichten te posten op één of een beperkt aantal platforms, kan de angel beter uit het conflict worden gehaald. Tegelijkertijd ziet een dergelijk bevel slechts op een beperkt deel van sociale media en is het in tijd beperkt, zodat het in lijn is met de zogenoemde verspreidingsjurisprudentie. Ook kan de betrokkene de betreffende platforms blijven bezoeken en raadplegen. Een dergelijk algemeen bevel om op bepaalde platforms tijdelijk geen content te plaatsen is ook niet in strijd met het censuurverbod van artikel 7 Grondwet, omdat het niet raakt aan de inhoud van de boodschap.

Voorstel tot onderzoek 3: bevel richten tot platforms?

Ook zouden wij graag met u willen onderzoeken of het bevel zich ook kan richten tot de sociale media platforms. Het is goed dat het wetsvoorstel zich richt tot (her)plaatsers, maar in praktijk is de uitvoering daarvan soms lastig. Het is niet altijd duidelijk welke personen achter accounts zitten en bovendien kan het aantal herplaatsers groot zijn. We willen daarom graag ook de sociale media platforms via een bevel kunnen aanspreken als de openbare orde situatie hierom vraagt.

Voorstel tot onderzoek 4: Samenhang met wetsvoorstel verkenning bevoegdheden politie tbv gegevensvergaring openbare orde?

In hoeverre is er sprake van samenhang tussen het wetsvoorstel online aangejaagde openbare ordeverstoring en het wetsvoorstel verkenning bevoegdheden politie gegevensvergaring t.b.v. openbare orde in het kader van de aanpassing van artikel 3 Politiewet? Het wetsvoorstel online aangejaagde openbare ordeverstoring beperkt zich tot openbare bronnen/internet, terwijl in het wetsvoorstel verkenning bevoegdheden gegevensvergaring tbv openbare orde de mogelijkheden verkend worden om in het kader van de openbare-ordehandhaving de politie toegang te geven tot besloten app- en chatgroepen. Ligt het niet meer voor de hand om hierbij aansluiting te zoeken?

¹ Het online gebiedsverbod is overigens niet opgelegd aan een drillrapper en heeft ook niets met drillrap als muziekvorm te maken.

Wij hopen dat dit wetsvoorstel een belangrijke toevoeging kan zijn aan het equiperen van burgemeesters om de openbare orde te handhaven in een snel digitaliserende wereld. Om de knelpunten in praktijk goed te kunnen aanpakken gaan wij graag met u in gesprek.

Hoogachtend,

F. Halsema
Burgemeester Amsterdam

C. Schouten
Burgemeester Rotterdam

J. van Zanen
Burgemeester Den Haag

S. Dijkma
Burgemeester Utrecht